

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 745/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Tomášom Tauberom, advokátom, Stará cesta 3139/6, Spišská Nová Ves, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoPs/6/2024 z 21. októbra 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7CdoR/6/2025 z 30. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. júla 2025 a doplnenou podaniami doručenými 16. júla 2025 a 4. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a 6 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 4 a 5 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby boli napadnuté uznesenia zrušené, vec vrátená na ďalšie konanie a aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie 10 000 eur a náhrada trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka bola 22. augusta 2024 nedobrovoľne hospitalizovaná v psychiatrickom zariadení. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o prípustnosti jej prevzatia v tomto zariadení podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že zrušil rozhodnutie súdu

prvej inštancie a konanie zastavil, poukazujúc na závažné procesné pochybenia, absenciu znaleckých posudkov a fakt, že sťažovateľka bola v čase rozhodnutia medzičasom prepustená zo zariadenia.

3. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol podľa § 447 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako oneskorené. Dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na obsah predloženého spisu, z ktorého vyplýva, že sťažovateľka zaslala 2. januára 2025 na súd prvej inštancie, odvolací súd, ako aj najvyšší súd dovolanie elektronicky, bez autorizácie podľa § 23 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. V závere svojho dovolania sťažovateľka požiadala dovolací súd, aby jej podanie nespísané advokátom posúdil podľa obsahu a umožnil jej odstrániť nedostatok podania najneskôr v lehote 10 dní. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 4Pu/9/2024-153 z 23. januára 2025 doručeným sťažovateľke 3. februára 2025 ju vyzval v lehote 15 dní na doloženie plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní a zároveň ju poučil o tom, že v prípade nesplnenia súdom stanovených pokynov dovolací súd podľa § 447 CSP dovolanie odmietne. Sťažovateľka následne 17. februára 2025 prostredníctvom advokáta doposlala súdu prvej inštancie dovolanie zo 17. februára 2025, ako aj plnú moc z 27. decembra 2024. Podľa § 125 ods. 2 CSP posledný deň, keď mohlo byť dovolanie sťažovateľky doposlané na súd prvej inštancie v listinnej alebo v elektronickej podobe s autorizáciou, pripadol na 12. január 2025, pričom dovolací súd uviedol, že lehota na doplnenie podania je lehotou hmotnoprávnou. Vzhľadom na to, že sťažovateľka doposlala dovolanie v elektronickej podobe s autorizáciou až 17. februára 2025, najvyšší súd na podanie z 1. januára 2025 doručené súdom 2. januára 2025 podľa § 125 ods. 2 CSP neprihliadol.

4. Na základe uvedených skutočností sa najvyšší súd venoval len podaniu zo 17. februára 2025 doposlanému elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom právnym zástupcom sťažovateľky. Uznesenie odvolacieho súdu bolo sťažovateľke doručené 6. novembra 2024. Koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania počítanej od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu tak sťažovateľke pripadol na 7. január 2025 (keďže 6. januára bol sviatok). Právny zástupca sťažovateľky doručil dovolanie elektronicky až 17. februára 2025, t. j. po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania.

5. Najvyšší súd vzhľadom na obsah dovolania zo 17. februára 2025 uviedol, že doposlaním elektronicky autorizovaného dovolania vyše mesiac po zákonom stanovenej lehote, ktoré je podľa obsahu len akýmsi doplnením a prepisom podania z 1. januára 2025, nemožno zhojiť skutočnosť, že podanie sťažovateľky doručené súdu 2. januára 2025 nie je riadne autorizované. Najvyšší súd tiež upozornil, že sa mu javí zavádzajúce tvrdenie advokáta, že sťažovateľku zastupoval už 27. decembra 2024 (dátum uvedený na plnej moci), keď samotná sťažovateľka vo svojom podaní z 1. januára 2025 uviedla, že je jej dovolanie v rozpore s § 429 CSP, keďže nemá finančné krytie na advokáta. Na základe uvedeného dovolací súd konštatoval, že aj v prípade, ak by bolo podanie sťažovateľky z 1. januára 2025 doručené v elektronickej podobe s autorizáciou, nebolo advokátom spísané a podpísané.

III. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka argumentuje, že v jej prípade chýba rozhodnutie o zákonnosti držania v zdravotníckom zariadení aj v dôsledku toho, že krajský súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastavil, teda nevrátil vec prvoinštančnému súdu.

7. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, sťažovateľka si je vedomá, že dovolací súd mohol dovolanie odmietnuť, t. j. neprihliadať na okolnosti, pre ktoré bol nedostatok právneho zastúpenia odstránený až v lehote stanovenej uznesením súdu prvej inštancie č. k. 4Pu/9/2024-153 o uložení povinnosti doplniť dovolanie a pre ktoré došlo k podaniu dovolania 2. januára 2025 bez elektronického podpisu a v rozpore s § 429 ods. 1 druhou vetou CSP. Namieta však nezlučiteľnosť aplikácie zákonných predpisov s ústavou a dohovorom zo strany najvyššieho súdu, ktorý opomenul vziať do úvahy oprávnenosť domnienky na strane sťažovateľky, že doplnením dovolania na základe uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 4Pu/9/2024-153 o ním požadované náležitosti (plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní) odpadne prekážka prerokovania veci najvyšším súdom. Z uvedeného hľadiska je možné podľa sťažovateľky hľadiť na postup dovolacieho súdu ako na prílišne formalistický, t. j. nezlučiteľný s judikatúrnou líniou ústavného súdu. Na prítomnosť prílišného formalizmu môže poukazovať aj tvrdenie najvyššieho súdu o podaní dovolania bez autorizácie podľa § 23 zákona o e-Governmente. K tomu sťažovateľka uvádza, že takéto odôvodnenie môže vyznievať opäť formalisticky, najmä s poukazom na prijaté odvolanie krajským súdom, ktoré mu bolo doručené totožným spôsobom (t. j. bez elektronického podpisu), voči ktorému nemal tento súd výhrady.

IV. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

8. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

9. Ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok

porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

10. Všeobecný súd by mal v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Musí súčasne vychádzať z toho, že práve súdy majú poskytovať v civilnom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

11. Podľa názoru ústavného súdu treba závery najvyššieho súdu (body 3, 4 a 5 tohto rozhodnutia) považovať za dostatočné a presvedčivé, pretože výstižným spôsobom vysvetľujú, prečo nebolo možné dovolaniu sťažovateľky vyhovieť. Tieto závery sa v žiadnom prípade nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka má odlišný názor, neznamená porušenie jej označených práv podľa ústavy a dohovoru.

12. Najvyšší súd odmietnutie dovolania ako oneskorene podaného odôvodnil s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia, keďže na podanie sťažovateľky z 1. januára 2025 doručené súdom 2. januára 2025 nemohol podľa § 125 ods. 2 CSP prihliadať. V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého postup všeobecného súdu v súlade s platným a účinným zákonom (na vec aplikovateľnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi) nemožno kvalifikovať ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

13. Pokiaľ ide o argument sťažovateľky vyvoditeľný z odôvodnenia ústavnej sťažnosti, že súd prvej inštancie u nej nastolil legitímne očakávanie, že doplnením dovolania na základe uznesenia č. k. 4Pu/9/2024-153 z 23. januára 2025 o ním požadované náležitosti (plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní) odpadne prekážka prerokovania veci najvyšším súdom, tento nie je dôvodný. Súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď ju uvedeným uznesením vyzval na predmetné doplnenie dovolania, keďže odvolacím súdom bola riadne poučená o povinnosti podľa § 429 CSP, a teda v jej prípade neboli splnené podmienky podľa § 436 ods. 1 CSP. Nezákonný postup súdu prvej inštancie tak nemôže nastoliť súdnej ochrany hodné legitímne očakávania. To isté platí aj v prípade jej ďalšej námietky, podľa ktorej krajský súd akceptoval, a teda meritórne preskúmal, jej odvolanie podané v rovnakej podobe ako dovolanie (elektronicky bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente). Aj tu išlo o nezákonný postup, ktorý nemohol založiť legitímne očakávania sťažovateľky.

14. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

IV.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu:

15. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Princíp zachovania lehoty po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku však v každom prípade predpokladá riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku pritom nemožno hovoriť v prípade, že je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by sme totiž pripustili možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (II. ÚS 91/2019).

17. Ústavný súd v súčinnosti so súdom prvej inštancie zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 6. novembra 2024. Sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala dovolanie, v nadväznosti na čo odvíja lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu odo dňa doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky, teda od 15. mája 2025.

18. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže vysloviť záver o splnení podmienky stanovenej § 124 zákona o ústavnom súde, teda že ústavná sťažnosť proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bola podaná včas, z dôvodu, že v danom prípade neexistuje ani teoretická zákonná možnosť prípustnosti dovolania, ktoré bolo podané proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. V predmetnej veci bola prípustnosť dovolania ako podaného oneskorene vzhľadom na skutočnosti uvedené v časti IV.1 vylúčená, a tak si sťažovateľka už pri podávaní dovolania musela byť vedomá, že bude odmietnuté.

19. S poukazom na uvedené v okolnostiach daného prípadu nemožno dovolanie považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane práv sťažovateľky zaručených jej ústavou, v dôsledku čoho lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odvíjať od doručenia dovolacieho rozhodnutia, ale od právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu (t. j. od 6. novembra 2024), čo má za následok skutočnosť, že ústavná sťažnosť podaná sťažovateľkou 15. júla 2025 bola podaná vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu oneskorene (obdobne I. ÚS 88/2019, I. ÚS 312/2019).

20. Na základe uvedeného ústavnému súdu pri predbežnom prerokovaní nezostala iná možnosť, len odmietnuť ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu